

Janke Wikholms Krönika

Januari 2008

Skrattets och befrielsens år!

Jag tog studenten i Luleå år 1969. Det året var det tre, av uppskattningsvis tvåhundra, som hade studentmössa. Snart 40 år senare är siffrorna troligen de omvända. Man - vi - protesterade oerhört engagerade mot förtryck "här och där". Arbetsmiljöarbetet var en del av den fackliga kampen mot orättvisor i arbetslivet. Vietnam och Kina var internationella föredömen för många unga i väst. Det var hundens år och det var drakens år.

Idag är det eljest på den internationella arenan. Det finns inga föregångsländer för de unga i väst. Det som engagerar är klimatet. Läser dock att unga i Sverige inte vill göra personliga uppoffringar för att rädda världen mot framtida potentiella översvämningar. Det är politikernas sak!

Inte heller finns det något större engagemang i arbetsmiljöarbetet. Många företag upplever att det är svårt att rekrytera skyddsombud. Det fackliga etablissemanget slåss för sin överlevnad och sällan har så många lämnat fack och A -kassa som året 2007. Trots, eller kanske på grund av, arbetsmarknadsminister Littorin, den svenska modellens mjukkramare nummer ett.

Beror detta på att arbetsmiljön är "fixad och klar"? Är tunga lyft, olycksfall och cancerogena ämnen förpassade till historiens skräphög? Slutet gott, allting gott? Mot detta talar fakta! Slitsamma, monotona och smutsiga jobb finns kvar. Fortfarande skadas tusentals i arbetslivet. Dessutom "gnälls" det på arbetsplatserna. Det finns ett glapp mellan förväntan på arbetets innehåll och utveckling och verkligheten. Att sjukskrivningssiffrorna nu pressas ner beror nog mer på "käppen" än "moroten". Knappast på att det blivit roligare att gå till jobbet.

Ok, vi har för stora förväntningar. Så låt oss sänka dem så blir allt bra? Låt oss arrangera kurser i "Konsten att skapa förväntningsförsämring"! För en luttrad utbildningskonsult kanske detta blir den räddande kurstiteln år 2008!

Eller! Det nya arbetsmiljösystemet kommer att fixa allt! På samma sätt som kvalitetssystemet ISO 9000 fixade kvalitén kommer OHSAS 18001 eller SAM ordna arbetsmiljön. Jag säger som Stefan Sauks Doktor Dängroth: "Jag är skeptisk!"

Personligen tror jag inte att svenskt arbetsmiljöarbete är på rätt väg. Många längtar bara tillbaka till svunna tider då allt var enklare och rollerna tydligare. Facket var för och arbetsgivarna emot, "klass mot klass". Jag är personligen helt övertygad om att vi kan tjäna pengar på en bättre arbetsmiljö. De svenska arbetsmiljöaktörerna borde sätta sig ner och diskutera och staka ut en färdriktning. Lite som Kennedy gjorde: "let us place a man on moon".

När man går till jobbet går man dit för att göra nytta, för att vara engagerad och för att ha roligt. Det är inte fel på förväntningarna, de är en del av människans psykiska utveckling. Felet ligger i verkligheten och det är den som ett bra arbetsmiljöarbete skall förändra.

Men förändringen kommer från en övertygelse om att man kan befria sig från det man inte vill ha och en idé om vart man vill. Det behövs skratt och vision snarare än föreskrift och instruktion!

God fortsättning på 2008!

Janke Wikholm

skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se

läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM